

3.7 การจัดการผึ้งในช่วงดอกไม้บาน

จากการสำรวจการเลี้ยงผึ้งโพรงโดยทั่วไปพบว่า ผู้เลี้ยงผึ้งโพรงไม่สนใจย้ายผึ้งไปเก็บดอกไม้บานตามแหล่งอาหารต่าง ๆ แต่ละฤดูกาล ทั้งนี้ มีปัจจัยอื่น ๆ ที่มาเกี่ยวข้องให้ผู้เลี้ยงผึ้งไม่สนใจที่จะเคลื่อนย้ายผึ้งไปเก็บดอกไม้ต่าง ๆ ที่ดีกว่าการเลี้ยงผึ้งในสวนมะพร้าวสาเหตุเพราะ

- ไม่มีตัวอย่างหรือข้อมูลพอที่จะเชื่อถือได้ว่า เคลื่อนย้ายผึ้งไปเก็บดอกไม้บานแล้วจะคุ้มทุน
- ผู้เลี้ยงผึ้งโพรงเป็นเกษตรกรรายย่อยไม่มีเวลาและกำลังพอที่จะขนย้ายได้
- สภาพของผึ้งก่อนดอกไม้บาน โดยเฉพาะดอกเงาะ ทุเรียน และยางพารา (ทางภาคใต้)

จะออกดอกเดือนมกราคม กุมภาพันธ์ หรือต้นเดือนมีนาคม สภาพผึ้งโดยทั่วไปในช่วงนี้ผึ้งที่ปักหลักเลี้ยงในสวนมะพร้าวไม่สมบูรณ์เป็นส่วนใหญ่

- การเก็บน้ำผึ้งโดยทั่วไปใช้วิธีการตัด บางรายไม่ได้เข้าคอน การตัดน้ำผึ้งแต่ละครั้ง ทำให้ผึ้งชงกความสมบูรณ์ เนื่องจากต้องไปสร้างรังใหม่ กว่ารังจะสมบูรณ์ใหม่ต้องใช้เวลาอย่างน้อย 2 เดือน

จากผลการทดลอง สกัดน้ำผึ้งด้วยเครื่องสกัด ในช่วงที่มะพร้าวออกจั่นมาก ๆ (ประมาณเดือนเมษายน – กรกฎาคม) สามารถสกัดน้ำผึ้งได้ประมาณ 20-30 วันต่อครั้ง และได้น้ำผึ้งประมาณ 600-3,100 กรัมต่อรังต่อครั้ง สำหรับช่วงอื่น ๆ สามารถสกัดน้ำผึ้งในสวนมะพร้าวได้บ้าง ช่วงระยะเวลาที่มะพร้าวออกจั่น (สิงหาคม-มีนาคม) การสกัดแต่ละครั้งต้องห่างออกไป ทั้งนี้ แหล่งอาหารเป็นปัจจัยสำคัญ การสกัดน้ำผึ้งของผึ้งโพรงนับว่าเป็นปัจจัยหนึ่ง que เพิ่มผลผลิตการเลี้ยงผึ้งโพรงให้สูงขึ้นได้